

404 Sivistyksen hallinto															
<p>Toiminnan kuvaus / palveluajatus</p> <p>Sivistystoimen hallinnon tehtävänä on mahdollistaa osaston työntekijöiden toimintaedellytykset, edistää osaston toimintaa kuntastrategian mukaisesti sekä arvioida toiminnan taloudellisia ja toiminnallisia vaikutuksia. Sivistysosaston hallinto ohjaa osaston yhteistoimintoja, järjestää ja toimeenpanee kilpailutuksia sekä kehittää toiminnan suunnittelua ja arviointia.</p>															
<p>Vastuhenkilö</p> <p>Sivistysjohtaja–lukion rehtori (tammikuu–kesäkuu), kunnanjohtaja (kesäkuu–lokakuu), sivistys- ja hyvinvointijohtaja (marraskuu–joulukuu)</p>															
<p>Sitovia tavoitteita</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Viranhaltijapäätökset ja lautakunnan päätökset annetaan kuukauden kuluessa asian vireille tulosta. 2. Osaston työntekijöille pidetään kehityskeskustelut lähiesimiehen toimesta. 3. Henkilöstön hyvinvointia seurataan kuukausittaisilla kyselyillä 															
<p>Toteuma</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Viranhaltijapäätökset on annettu pääsääntöisesti kuukauden sisällä asian vireille tulosta. 2. Kehityskeskustelut toteutuvat suunnitellusti. 3. Henkilöstön hyvinvointia on seurattu alkuvuodesta kyselyin. 															
<p>Tunnusluvut ja mittarit</p> <p>Talousarviossa tunnusluvuiksi ja mittariksi on määritelty lautakunnan kokousten määrä sekä osastopalaverien määrä.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>kokouksen laji</th> <th>TP 2020</th> <th>TP 2021</th> <th>TA 2022</th> <th>TP2022</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>lautakunnan kokoukset</td> <td>10</td> <td>9</td> <td>8</td> <td>8</td> </tr> <tr> <td>osastopalaverit</td> <td>12</td> <td>11</td> <td>12</td> <td>4</td> </tr> </tbody> </table>	kokouksen laji	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP2022	lautakunnan kokoukset	10	9	8	8	osastopalaverit	12	11	12	4
kokouksen laji	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP2022											
lautakunnan kokoukset	10	9	8	8											
osastopalaverit	12	11	12	4											

404 Sivistyksen hallinto	TP 2021	TA 2022	TP 2022	ero
TULOT (ulkoiset)				
MENOT (ulkoiset)	51505	74455	60370,06	-14085
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	51505	74455	60370,06	-14085
Suunnitelmapoistot				
Tulot (sisäiset)	-251	-200	-431,76	-252
Menot (sisäiset)	3049	653	989,47	336
TOIMINTAKATE (sisäiset)	2798	453	527,71	75
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	54303	74908	60897,77	-14010
Asukasluku	3035	2964	2964	
TOIMINTAKATE / ASUKAS	17,89	25,27	20,55	

410 Perusopetus

Toiminnan kuvaus / palveluajatus

Arvomme ohjaavat toimintaamme ja näkyvät arjen teoissa ja tavoitteissa. Toiminnassa keskeistä on kasvun ja hyvinvoinnin tukeminen. Kiinnitetään huomiota ryhmäytymiseen, työrauhaan, työskentely- ja vuorovaikutustaitoihin. Positiivisen pedagogiikan myötä vahvistetaan oppilaiden tunnetaitoja ja hyväksyvää ilmapiiriä. Tiimityöskentelyä vahvistetaan sekä henkilökunnan että oppilaiden keskuudessa.

Opetus- ja kasvatustyötä tehdään yhteistyössä oppilaiden, vanhempien, henkilökunnan ja ulkopuolisten sidosryhmien kanssa. Oppilaita rohkaistaan osallistumaan koulujen toimintakulttuurin kehittämiseen ja vastuunottoon mm. kummioppilastoiminnan, tukioppilastoiminnan ja oppilaskuntien kautta. Yhteistyötä tehdään huoltajien kanssa mm. Wilma-viestien, vanhempainiltojen ja mahdollisen vanhempainyhdistyksen kautta. Koulussa toimii monialainen oppilashuollon tiimi, jonka tehtävänä on edistää oppilaiden hyvinvointia ja terveyttä. Koulut ovat mukana KiVa-kouluohjelmassa, jonka ohjeiden mukaisesti ehkäistään kiusaamista. Koulut tekevät tiivistä yhteistyötä mm. seurakuntien, nuoriso- ja kulttuuritoimen, urheiluseurojen sekä paikkakunnan yritysten kanssa.

Vastuhenkilö

Perusopetuksen rehtori

Sitovia tavoitteita

1. Henkilöstön hyvinvoinnin edistäminen
Toteutetaan kuukausittain hyvinvointiin liittyvä laadullinen kysely. Seurataan tuloksia ja pohditaan niiden pohjalta yhdessä henkilöstön kanssa toimenpiteitä hyvinvoinnin edistämiseksi. Tehdään näkyväksi myös jokaisen omaa vastuuta hyvinvoinnin edistämässä.
2. Tiimimallin kehittäminen
Vahvistetaan aikuisten muodostamien tiimien avointa vuoropuhelua kaikkien osallisuutta vahvistavan toimintakulttuurin edistämiseksi. Luodaan vahva ja yhtenäinen johtotiimi, joka käy avointa vuoropuhelua koulun toimintakulttuurin ja arjen johtamisesta. Kehitetään käytänteitä johtotiimin ja tiimien väliseen yhteistyöhön ja vuorovaikutukseen.
3. Positiivisen pedagogiikan mukaisen toimintakulttuurin edistäminen.
Kannustamme ja annamme positiivista palautetta pienistäkin asioista päivittäin. Etsimme ja huomaamme vahvuuksia.
Autamme oppilasta huomaamaan ja sanoittamaan hyvää itsessä ja toisissa.

Toteuma

1. Henkilöstön hyvinvoinnin edistäminen
Sivistystoimen yhteinen henkilöstökysely ei toteutunut suunnitellulla tavalla. Se on toteutettu viimeksi helmikuussa 2022. Tuolloin tuloksia on käsitelty henkilöstön kanssa ja keskusteltu havainnoista.

Opetushenkilöstön kehityskeskusteluissa pohdittiin henkilöstön hyvinvointia yleisesti ja jokaisen kanssa myös henkilökohtaisella tasolla. Uutta lukuvuotta suunniteltaessa karsittiin henkilöstön kehityskeskusteluissa ja muissa yhteisissä keskusteluissa esille nousseita kuormitustekijöitä työsuunnitelmien sisältöihin sekä lukujärjestyksiin liittyen. Koulussa oli keväällä paljon poissaoloja ja sijaisten saaminen oli haastavaa. Tämän vuoksi palkattiin syksyllä resurssiopettaja, joka on vähentänyt ohjaajien sijaistamisen tarvetta ja rauhoittanut arkea. Poissaolot kuormittivat arkea kuitenkin vielä syksylläkin ja myös ulkopuolisia sijaisia jouduttiin palkkamaan.

Matti Lohen koulun ja Kerkonjoen koulun lukuvuoden 2022-2023 teemaksi valittiin hyvinvoiva mieli ja nimettiin kehittämissyhmä, joka järjestää toimintaa teeman puitteissa niin henkilöstölle kuin oppilaillekin. Ryhmä on toiminut suunnitellusti ja järjestänyt hyvinvointiin liittyviä tapahtumia ja toimintoja.

2. Tiimimallin kehittäminen

Tiimimallia kehitettiin lukuvuodesta 2021-2022 ja luokkatiimien rinnalle perustettiin yhteisissä keskusteluissa keväällä 2022 pohditut Matti Lohen koulun ja Kerkonjoen koulun yhteiset kehittämistiimit. Ne tiimit ovat vahvistaneet yhtenäiskoulukulttuuria ja koulujen välistä yhteistyötä ja mahdollistaneet kehittämisen käytössä olevan työajan (ys-aika) puitteissa. Näin yhteiseen työhön tarkoitettu työajankäyttö on tehostunut ja erillistä kehittämiseen käytettävä työaika väheni keventäen kokonaiskuormaa. Niiden myötä myös vastuuta kehittämisestä (tiiminvetäjät) on jaettu useammalle.

3. Positiivisen pedagogiikan mukaisen toimintakulttuurin edistäminen

Positiivisen pedagogiikan mukaisen toimintakulttuurin vahvistamiseksi arjessa perustettiin Matti Lohen ja Kerkonjoen koulun yhteinen kehittämistiimi. Kehittämistiimi luo käytänteitä ja tuo ideoita positiivisen pedagogiikan vahvistamiseksi arjessa. Syksyllä otettiin käyttöön edellisenä lukuvuonna yhdessä oppilaiden kanssa laaditut myönteiseen muotoon kirjatut järjestyssäännöt/pelissäännöt ja ne toimivat arjen toimintaohjeina.

Positiivisen pedagogiikan mukaisen toimintakulttuurin luominen vaatii aikaa. Se vaatii oman työotteen ja koulun käytänteiden uudelleenajattelua ja sitä työtä tulee tehdä jokaisen koulu yhteisön jäsenen. Aiemmin käytössä olleiden arjen käytänteiden rinnalle tulee luoda uudenlaisia oppilaiden vahvuudet huomioivia ja positiivisten asioiden kautta huomioivia arjen käytänteitä. Tämän suhteen tulee vielä tehdä yhdessä työtä.

Tunnusluvut ja mittarit

- opetustunteja 26686,65
- oppilaita 264
- 129,73 € / opetustunti
- 13113,11 € / oppilas

	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022	ero
T U L O T (ulkoiset)	-196240	-135 205	-121 787	-171 464	-49 677
M E N O T (ulkoiset)	2723732	2 988 564	3 003 729	3 009 675	5 947
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	2527492	2 853 359	2 881 942	2 838 211	-43 731
Suunnitelmapoistot	204900	227 798	232 312	242 364	10 052
Tulot (sisäiset)	-57536	-69 951	-57 171	-60 448	-3 275
Menot (sisäiset)	368742	459 725	408 670	441 735	33 064
TOIMINTAKATE (sisäiset)	516106	617 572	583 811	623 651	39 840
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	3043599	3 470 933	3 465 753	3 461 862	-3 891
Asukasluku	3053	3035	3050	2964	
TOIMINTAKATE / ASUKAS	996,92	1128,09	1121,11	1167,97	

420 Lukio

Toiminnan kuvaus / palveluajatus

Rautalammin lukio tarjoaa laadukasta lukiokoulutusta viihtyisissä tiloissa. Meille on tärkeää, että huolehdimme lähialueen vetovoimaisuudesta ja kannamme vastuuta paikallisesti, valtakunnallisesti ja myös globaalisti.

Yrittäjämäinen asenne, kestävä kehityksen huomioiminen ja kansainvälisyys näkyvät koulumme arjessa ja toiminnassa. Välitämme toisistamme. Henkilökunnan ja opiskelijoiden hyvinvointi ovat keskeisiä toiminta-ajatuksiamme.

Tavoitteenamme on hyödyntää paikallisia olosuhteita tehokkaasti ja olla aktiivinen toimija myös kunnan vetovoimaisuuden lisäämisessä.

Yhteistyö Rautalammin ratsastuskeskuksen kanssa luo pohjaa lukion markkinoinnille ja tarjoaa vakaan opiskelijavirran. Teatteri-ilmaisun ja musiikin keinoin ilmaisemme paikallista osaamista ja otamme kantaa yhteiskunnallisiin ja globaaleihin ilmiöihin.

Lukion arvot ovat Laadukkuus, Vastuullisuus ja Välittäminen.

Vastuhenkilö

Vt. lukion rehtori Mari Pirkkala

Sitovia tavoitteita

1. Opiskelijamäärä ylittää 100 syksyllä 2022
2. Tiivis yhteistyö naapurilukioiden kanssa. Vähintään 15 yhteistä kurssia.
3. Opiskelijoiden hyvinvointikyselyn tulosten keskiarvon kasvu 10 pisteellä (80 -> 90)
4. Markkinointisuunnitelman tekeminen

Toteuma

1. Lukion opiskelijamäärä laskentapäivänä 20.9.2022 oli yhteensä 103.
2. Keväällä 2022 jäätiin yhteiskurssien tavoitteesta. Syksyllä saksan ja venäjän kielissä aloitti kuitenkin uudet ryhmät.
3. Hyvinvointikysely ei enää tuota luotettavaa tietoa. Aikaisempi kysely ei taannut opiskelijoiden anonymiteettiä, jonka vuoksi he alkoivat vältellä vastaamista. Vuoden 2022 syksyllä käynnistettiin uuden hyvinvointikyselyn toteuttaminen vaihtoehtoja läpi käyden. Uusi kyselymalli otetaan käyttöön 2023 alussa.
4. Brändikirkastus- ja markkinointisuunnitelmatyötä jatkettiin 2022. Vuoden lopussa oltiin tilanteessa, jossa talliyhteistyön mahdolliset muutokset keskeyttivät prosessin etenemisen hetkellisesti. Työ jatkuu, kun tallitoimija on varmistunut. Itse markkinointitoimintoja lisättiin kuitenkin vahvasti ja syksyllä 2022 osallistuttiin mm. pitkästä aikaa myös Helsinki International Horse Show`n.

Tunnusluvut ja mittarit

Lukio	TP2021	TA2022	TP2022
Opetustunnit	5934	6165	5832
€/opetustunti	174	176	189
Opiskelijoita	111	103	103
€/opiskelija	9309	10505	10697

4200	LUKIO				
46	KOULUTUS				
		TP 2021	TA 2022	TP 2022	ero
***	T U L O T (ulkoiset)	-38 350	-49 091	-68 344,27	-19 253
***	M E N O T (ulkoiset)	822 914	887 215	918 479,21	31 264
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	784 564	838 124	850 134,94	12 011
*	Suunnitelmapoistot	114 228	114 127	114 733,14	606
*	Tulot (sisäiset)	-2 578	-3 850	-3 325,44	525
*	Menot (sisäiset)	137 124	133 634	140 213,61	6 580
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	248 774	243 911	251 621,31	7 710
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	1 033 338	1 082 035	1 101 756,25	19 721
	ASUKASLUKU	3035	2964	2964	
	TOIMINTAKATE / ASUKAS	340,47	365,06	371,71	

421 TUVA-koulutus

TUVA-koulutus on perusopetuksen jälkeistä tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta. TUVA koulutusmuotona alkoi 01.08.2022, ja siinä yhdistyvät aiemmat perusopetuksen lisäopetus, lukioon valmistava koulutus (LUVA) ja tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (VALMA). TUVA-koulutus on tarkoitettu oppijoille, joilla ei ole toisen asteen koulutusta tai jotka jostakin syystä tarvitsevat tutkintoon valmentavaa koulutusta. Kuntalaisilla on oikeus tarvitsemaansa TUVA-koulutukseen (L 1215 / 2020).

SavoGrown alueella TUVA-koulutus järjestetään kuntien yhteistyönä Suonenjoen kaupungin ollessa isäntäkuntana.

Syyslukukaudella 2022 Rautalammilta oli kaksi osallistujaa TUVA-koulutuksessa.

Vastuhenkilö

Sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Sitovia tavoitteita

5. TUVA-opiskeluun oikeutetuilla on opiskelumahdollisuus
6. Oppijoiden yksilölliset tarpeet huomioidaan.
7. SavoGrown yhteistyötä jatketaan

Toteuma

5. TUVA-koulutusmahdollisuus Rautalammilla toteutui
6. Oppijoille rakennettiin yksilölliset oppimispolut
7. Koulutus toteutettiin SavoGrown alueella yhteistyössä

Tunnusluvut ja mittarit

4210	TUVA-KOULUTUS	TP 2021	TA 2022	TP 2022	ero
46	KOULUTUS				
***	T U L O T (ulkoiset)	0	0	-337,04	-337
***	M E N O T (ulkoiset)	0	0	2 677,22	2 677
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	0	0	2 340,18	2 340
*	Tulot (sisäiset)	0	0	-13,58	-14
*	Menot (sisäiset)	0	0	92,33	92
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	0	0	78,75	79
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	0	0	2 418,93	2 419

440 Aikuiskoulutus (vapaa sivistystyö ja taiteen perusopetus)

Toiminnan kuvaus / palveluajatus

Kansalaisopiston toiminnan Rautalammin kunnassa järjestää Sisä-Savon kansalaisopisto. Sisä-Savon kansalaisopisto on avoin vapaan sivistystyön opisto ja se tarjoaa opetusta toimialueensa Suonenjoen, Rautalammin, Tervon, Vesannon ja Leppävirran asukkaille. Vuoden 2018 alusta opistoon liittyi uutena jäsenenä Leppävirran kunta, ja tätä kautta opiston tehtäväksi tuli myös taiteen perusopetuksen järjestäminen. Kansalaisopisto järjestää alueen koulutus- ja kulttuuritarpeita tukevaa monipuolista ja hyvinvointia lisäävää yleissivistävää koulutus-, kulttuuri- ja harrastustoimintaa, ammatillista lisäkoulutusta sekä maksupalvelu- ja projektitoimintaa.

Musiikinopetuksen järjestää Kuopion konservatorio. Opetus järjestetään Rautalammissa kerran viikossa. Rautalampilaisia oppilaita on tällä hetkellä 11 taiteen perusopetuksen oppimäärää suorittamassa. Lisäksi 12 rautalampilaista lasta osallistuu varhaisiän musiikkikasvatukseen (muskariin).

Vastuhenkilö

Sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Sitovia tavoitteita

1. Kansalaisopiston kurssitarjonnan pitäminen ennallaan
2. Kansalaisopiston tuntitavoitteena on 2500 tuntia
3. Konservatorio-opintojen mahdollistaminen 10 nuorelle.

Toteuma

Sisä-Savon kansalaisopiston toiminta Rautalammissa vuonna 2022:

- toteutuneet kurssit 96
- toteutuneet tunnit 2430
- osallistujat 836 (668 / 168)

Kuopion konservatorion opetus:

- oppilaita 11 (soitonopetus) + 12 (muskari)
- toteutuneet tunnit 385

Tunnusluvut ja mittarit

SSKO	TP 2020	TP2021	TA2022	TP2022
opetustunnit	2117	2349	2500	2430
€/ opetustunti	23,48	23,14	19,29	27,50
opiskelijoita	498	445	500	836
toteutuneet kurssit				96
€/ opiskelija	44,91	61,2	98,1	79,92

konservatorio	TP 2020	TP2021	TA2022	TP2022
opetustunnit	NA	NA	NA	385
€/ opetustunti	NA	NA	NA	46,23
opiskelijoita	NA	NA	NA	11+12
€/ opiskelija	NA	NA	NA	1618 / 774

4300	KANSALAIPOISTO			
4320	MUSIIKIN OPETUS			
46 KOULUTUS	TP 2021	TA 2022	TP 2022	ero
M E N O T (ulkoiset)	72 403	66 862	79 987	13 125
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	72 403	66 862	79 987	13 125
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	72 403	66 862	79 987	13 125
ASUKASLUKU	3035	2964	2964	
TOIMINTAKATE / ASUKAS	23,86	22,56	26,99	

450 Joukkoliikenne
Toiminnan kuvaus / palveluajatus
Tavoitteena on mahdollistaa haja-asutusalueelta asioiminen kirkonkylällä ja saapuminen sunnuntaina Suonenjoen rautatieasemalta Rautalammille. Kutsutaksipalvelu korvaa vähäistä julkista liikennettä Rautalammin kunnan alueella.
Vastuhenkilö
Sivistys- ja hyvinvointijohtaja
Sitovia tavoitteita
<ol style="list-style-type: none"> 1. Kustannusten pitäminen vuoden 2021 tasolla 2. Kutsutaksitoiminnan kehittäminen 3. Kuljetuspalveluiden markkinoinnin ja viestinnän kehittäminen
Toteuma
<ol style="list-style-type: none"> 1. Maailmantilanteen takia kustannusten pitäminen entisellä tasolla ei toteutunut: vuoden aikana oli poikkeuksellisesti kolme indeksikorotusta, joiden kustannusvaikutus palvelun tilaajalle oli noin 14,9%. 2. Kutsutaksitoiminta on jatkunut ennallaan. 3. Kuljetuspalveluiden markkinointia ja viestintää ei ole kehitetty.
Tunnusluvut ja mittarit

4350	JOUKKOLIIKENNE				
46	KOULUTUS	TP 2021	TA 2022	TP 2022	ero
***	M E N O T (ulkoiset)	21 098	24 670	30 455,55	5 786
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	21 098	24 670	30 455,55	5 786
	ASUKASLUKU	3035	2964	2964	
	TOIMINTAKATE / ASUKAS	6,95	8,32	10,28	

453 Varhaiskasvatus

Toiminnan kuvaus / palveluajatus

Varhaiskasvatuspalvelujen tavoitteena on järjestää laadukasta ja pedagogisesti perusteltua hoitoa, kasvatusta ja opetusta kaikille alle kouluikäisille lapsille varhaiskasvatusmuodosta riippumatta. Tähän kuuluu myös yksityinen varhaiskasvatus. Toiminta perustuu varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin, jotka on päivitetty toukokuussa 2022 ja jonka pohjalta päivitetty paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma on hyväksytty hyvinvointilautakunnassa syyskuussa 2022.

Vastuhenkilö

Päiväkodin johtaja

Sitovia tavoitteita

- 1. Pedagoginen kehittäminen:** Painopistealueina pedagogiset käytänteet, pedagoginen johtajuus, osallisuus ja Rautalammin kunnan vasun tavoitteiden toteutumisen seuranta sekä luontopainotteisen varhaiskasvatuksen toteuttaminen.
- 2. Tiimimallin kehittäminen:** Vahvistetaan kasvattajien muodostamien tiimien vuoropuhelua avoimeksi sekä kaikkien osallisuutta vahvistavan toimintakulttuurin edistämiseksi. Kehitetään käytänteitä varhaiskasvatuksesta vastaavan ja tiimien väliseen yhteistyöhön ja vuorovaikutukseen sekä tiedottamiseen.
- 3. Viestintä ja tiedottaminen:** Pyritään siihen, että viestintä ja tiedottaminen on mahdollisimman avointa ja ajantasaista kaikille sidosryhmille.
- 4. Henkilöstön hyvinvoinnin edistäminen:** Toteutetaan hyvinvointiin liittyviä laadullisia kyselyitä toimintakauden aikana. Seurataan tuloksia ja pohditaan niiden pohjalta yhdessä henkilöstön kanssa toimenpiteitä hyvinvoinnin edistämiseksi. Tehdään näkyväksi myös jokaisen omaa vastuuta hyvinvoinnin edistämässä.

Toteuma

Varhaiskasvatuksessa olleiden lasten määrä vuonna 2022: vaihtelevasti 95 - 105 lasta.

Tunnusluvut ja mittarit

Pedagogiikan kehittäminen	Toteutunut	Ei ole toteutunut
Lasten varhaiskasvatussuunnitelmien laatiminen ja tavoitteiden toteutuminen	Varhaiskasvatussuunnitelmat on arvioitu keväällä 2022. Uuden toimintakauden varhaiskasvatussuunnitelmien laadinta aloitettiin syyskuussa 2022. Varhaiskasvatussuunnitelmat on laadittu suurimmaksi osaksi. Osa keskusteluista on siirtynyt pidettäväksi vuoden 2023 alkuun.	
Varhaiskasvatuksen vuosisuunnitelman laadinta ja seuranta	Vuosisuunnitelma on päivitetty kaudelle 2022–2023.	
Tiimipalaverit, krt/v		Tiimipalaverit eivät toteudu viikoittain kaikissa ryhmissä.
Lasten kokoukset mm. yhteiset sopimukset ja seuranta, lkm./v		Ei toteutunut
Tiimimallin kehittäminen		
Henkilöstön ammatillisen osaamisen kehittäminen	Liikuntakoulutus on toteutettu. Ympäristökasvatus ja	

	luontosuhdekoulutus on toteutunut. Ensiapukoulutus EA1 on toteutunut. Osaa henkilökuntaa koulutettiin Innovatiiviset Oppimisympäristöt hankkeen myötä digitaalisiin oppimisympäristöihin.	
Välitön palaute- arkipäivän tilanteista nousseet asiat	Henkilöstö on kehittynyt tässä todella paljon.	
Systemaattinen palaute-kehityskeskustelusta nousseet tavoitteet ja seuranta	Esiin nousseet yleiset kehittämistarpeet tuotiin esille ja niiden pohjalta on toteutettu koulutuksia ja sovittu tiimien toimintatapoja.	
Luontopainotteisuus osana päivähoidtoa.	Luontopainotteisuus näkyy arjessa.	
Viestintä ja tiedottaminen	Toteutunut	Ei ole toteutunut
Sisäinen viestintä: Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen muistiot kaikille asianosaisille sähköisesti	Sisäinen viestintä tiimien sisällä toimii.	Viestinnässä tiimien kesken on parantamisen varaa.
Tiedottaminen sivistyksen ja kunnan sisällä	Toteutuu osittain.	
Ulkoisen viestintä: Asiakasraadien kokoontuminen krt/ v	Kokoontunut 2 kertaa kevätkauden aikana. Kokoontunut kerran syyskaudella	
Asiakastyytyväisyyskysely ja seuranta	Tehty syksyllä 2022.	
Palautteen käsittely ja toimenpiteet: yhteistyötahot, päättäjät	Palautteet käsitelty tiimeissä ja keskusteltu vanhempainilloissa.	
Henkilöstön hyvinvoinnin edistäminen		
Kehityskeskustelut	Lähes kaikki kehityskeskustelut on pidetty.	
TYHY-päivät pyritään järjestämään vuosittain.		Ei ole toteutunut, peruuntui koronarajoitusten takia.
Ennaltaehkäisevä työterveyshuolto on järjestetty Pihlajalinnan kautta.	Toteutuu.	
Kunnan työntekijöille suunnatut hyvinvointikyselyt.	Osittain toteutunut.	

453 VARHAISKASVATUS				
46 KOULUTUS				
	TP 2021	TA 2022	TP 2022	ero
T U L O T (ulkoiset)	-30 203	-49 044	-56 196	-7 152
M E N O T (ulkoiset)	445 085	872 440	974 929	102 488
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	414 882	823 396	918 733	95 336
Suunnitelmapoistot	542	0	3 252	3 252
Tulot (sisäiset)	-2 784	-21 500	-131 001	-109 500
Menot (sisäiset)	41 721	138 847	92 727	-46 119
TOIMINTAKATE (sisäiset)	39 480	117 347	-35 021	-152 369
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	454 362	940 743	883 712	-57 031
ASUKASLUKU	3035	2964	2964	
TOIMINTAKATE / ASUKAS	149,71	317,39	298,15	

454 Esiopetus

Toiminnan kuvaus / palveluajatus

Esiopetuksen tavoitteena on vahvistaa ja tukea jokaisen lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen polkua joustavasti varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja edelleen perusopetukseen. Toiminta perustuu esiopetuksen opetussuunnitelmaan 2016 sekä kaksivuotisen esiopetuskokeilun opetussuunnitelmaan 2021.

Vastuhenkilö

Päiväkodin johtaja

Sitovia tavoitteita

- 1. Pedagoginen kehittäminen:** Painopistealueina pedagogiset käytänteet, pedagoginen johtajuus, osallisuus ja Rautalammin kunnan esiopetussuunnitelman tavoitteiden toteutumisen seuranta sekä luontopainotteisen varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen toteuttaminen.
- 2. Tiimimallin kehittäminen:** Vahvistetaan kasvattajien muodostamien tiimien vuoropuhelua avoimeksi sekä kaikkien osallisuutta vahvistavan toimintakulttuurin edistämiseksi. Kehitetään käytänteitä esiopetuksesta vastaavien ja tiimien väliseen yhteistyöhön ja vuorovaikutukseen sekä tiedottamiseen.
- 3. Viestintä ja tiedottaminen:** Pyritään siihen, että viestintä ja tiedottaminen on mahdollisimman avointa ja ajantasaista kaikille sidosryhmille.
- 4. Henkilöstön hyvinvoinnin edistäminen:** Toteutetaan hyvinvointiin liittyviä laadullisia kyselyitä toimintakauden aikana. Seurataan tuloksia ja pohditaan niiden pohjalta yhdessä henkilöstön kanssa toimenpiteitä hyvinvoinnin edistämiseksi. Tehdään näkyväksi myös jokaisen omaa vastuuta hyvinvoinnin edistämässä.

Toteuma

Esiopetuksessa on ollut 23 lasta sekä lisäksi 2-vuotisessa esiopetuskokeilussa 18 lasta eli yhteensä 41 lasta. Opetusta on annettu kahdessa opetuspisteessä kolmessa ryhmässä kussakin 720 tuntia. Kerkonkosken esiopetus on toiminut yhteisessä ryhmässä Kerkonjoen koulun 1-2 luokan kanssa.

Tunnusluvut ja mittarit

Pedagogiikan kehittäminen	Toteutunut	Ei ole toteutunut
Lasten esiopetussuunnitelmien laatiminen ja tavoitteiden toteutuminen	Esiopetussuunnitelmat on laadittu ja tavoitteiden toteutumista on seurattu.	
Esiopetuksen oppilashuollon vuosisuunnitelman laadinta ja seuranta	Vuosisuunnitelma on laadittu ja sitä on tarkasteltu ja arvioitu esikouluvuoden aikana.	
Tiimipalaverit, krt/v	Tiimipalaverit eivät ole toteutuneet syyskaudella metsäeskarissa, mutta minieskarissa ne ovat toteutuneet.	

	Tiimipalaverikäytäntöä kehitetään, jotta ne toteutuvat.	
Lasten kokoukset mm. yhteiset sopimukset ja seuranta, lkm./v	Toteutunut osittain.	
Tiimimallin kehittäminen		
Henkilöstön ammatillisen osaamisen kehittäminen	Henkilökunnan yhteiset koulutukset ovat toteutuneet. Liikuntakoulutus on toteutettu. Ympäristökasvatus ja luontosuhdekoulutus on toteutunut. Ensiapukoulutus EA1 on toteutunut. Osaa henkilökuntaa koulutettiin Innovatiiviset Oppimisympäristöt hankkeen myötä digitaalisiin oppimisympäristöihin.	
Suunnittelupäivät toimintakauden alussa	Toteutunut 12.8.2022.	
Välitön ja systemaattinen palautteen anto.	Palautteen antamisessa on kehitytty todella paljon. Esiin nousseet yhteiset asiat käsitellään tiimeissä.	
Luontopainotteisuus osana esiopetusta.	Luontopainotteisuus näkyy arjessa vahvasti.	
Viestintä ja tiedottaminen	Toteutunut	Ei ole toteutunut
Sisäinen viestintä: Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen muistiot kaikille asianosaisille sähköisesti	Asiat käsitellään tiimeissä ja muistiot jaetaan kaikille.	
Tiedottaminen sivistyksen ja kunnan sisällä	Viestintää kehitetään jatkuvasti	
Ulkoinen viestintä: Asiakasraadın kokoontuminen krt/v	Kokoontunut kaksi kertaa keväällä ja kerran syksyllä.	
Asiakastytyväisyyskysely ja seuranta. Tulokset toimitetaan henkilökunnalle ja asiaan liittyville tahoille.	Asiakastytyväisyyskysely toteutettu syksyllä 2022 ja tulokset toimitettu.	
Esiopetukselle ja varhaiskasvatukselle on otettu käyttöön omat Instagram-sivut.	Sivuja päivitetään vähintään 2–3 kertaa kk.	
Kodin ja esiopetuksen välillä käytetään viestinnässä Daisyä, tekstiviestejä ja Whatsapp-viestejä.	Viestitystä tapahtuu päivittäin.	
Henkilöstön hyvinvoinnin edistäminen		
Kehityskeskustelut	Kehityskeskustelut osittain pidetty	

TYHY-päivät pyritään järjestämään vuosittain.		Ei ole toteutunut, peruuntui koronarajoitusten takia.	
Ennaltaehkäisevä työterveyshuolto on järjestetty Pihlajalinnan kautta.	Toteutuu.		
Kunnan työntekijöille suunnatut hyvinvointikyselyt.	Toteutunut osittain.		

454 Esiopetus	TP 2021	TA 2022	TP 2022	ero
TULOT (ulkoiset)	-57 174	-7 990	-18 126	-10 136
M E N O T (ulkoiset)	696 384	308 570	205 446	-103 123
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	579 152	234 560	123 997	-110 563
Suunnitelmapoistot	0	0	247	247
Tulot (sisäiset)	-331	-500	-68	432
Menot (sisäiset)	-29 988	-10 654	9 530	20 183
TOIMINTAKATE (sisäiset)	189 082	214 372	214 104	-267
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	47 187	46 356	43 555	-2 801
ASUKASLUKU	3035	2964	2964	
TOIMINTAKATE / ASUKAS	15,54	15,63	14,69	

460 Nuorisotoimi

Toiminnan kuvaus / palveluajatus

Nuoret kohtaava ja tavoittava nuorisotyö. Nuorisotilaa pidetään avoinna säännöllisesti sekä järjestetään yhteisiä tapahtumia, teemapäiviä sekä retkiä. Nuoret pyritään aktivoimaan nuorisotyön sisällön suunnitteluun ja toteutukseen. Toiminta suunnitellaan ja toteutetaan poikkihallinnollisesti ja eri sidosryhmiä apuna käyttäen. Erityisnuorisotyössä etsivä nuorisotyöntekijä on erityistä tukea tarvitsevien nuorten tukena, sekä mukana ennaltaehkäisevässä nuorisotyössä.

Vastuhenkilö

Vapaa-aikasihteeri, puolitetulla työajalla

Muu henkilöstö:

Etsivä nuorisotyöntekijä, kokoaikainen

Perusnuorisotyöntekijä, tuntityöntekijä (15h/viikko)

Sitovia tavoitteita

4. Henkilöstön hyvinvoinnin edistäminen: Toteutetaan kuukausittain hyvinvointiin liittyvä laadullinen kysely. Seurataan tuloksia ja pohditaan niiden pohjalta yhdessä henkilöstön kanssa toimenpiteitä hyvinvoinnin edistämiseksi. Tehdään näkyväksi myös jokaisen omaa vastuuta hyvinvoinnin edistämässä.
5. Monipuolisten nuorisopalveluiden toteutus: nuorisotoimi tukee vuosittain seuroja nuorisotoiminnan järjestämiseksi.

Toteuma

1. Toteutunut osittain. Kysely toteutui alkuvuodesta 2022.
2. Toteutunut. Nuorisotoimen järjestö- ja yhdistysavustukset jaettiin keväällä 2022

Tunnusluvut ja mittarit

	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Tapahtumat/vuosi	129	106	164	140	179
Nuorisotilan kävijät/vuosi	2570	2116	2576	3200	2671
Etsivä nuorisotyön asiakkaat/vuosi	58	69	71	45	70

460 Nuorisotoimi				
50 Kulttuuri ja vapaa-aika				
	TP 2021	TA 2022	TP 2022	ero
T U L O T (ulkoiset)	-23 324	-20 810	-18 525	2 285
M E N O T (ulkoiset)	77 079	92 929	83 924	-9 004
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	42 683	53 739	55 419	1 681
Tulot (sisäiset)	-130	0	-213	-213
Menot (sisäiset)	13 635	14 034	14 136	102
TOIMINTAKATE (sisäiset)	13 506	14 034	13 923	-111
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	61 725	76 963	74 332	-2 631
ASUKASLUKU	3035	2964	2964	
TOIMINTAKATE / ASUKAS	20,34	25,97	25,08	

470 Liikuntatoimi

Toiminnan kuvaus / palveluajatus

Rautalammin kunnan liikuntatoimen keskeisenä tehtävänä on liikunnan ja muun terveyttä edistävän fyysisen aktiivisuuden tukeminen. Kunta tarjoaa ja ylläpitää liikuntapaikkoja, kun taas liikunnan toiminnallisesta puolesta huolehtivat aktiiviset liikunta- ja urheiluseurat sekä yritykset. Urheiluseurat ovat kunnan liikuntapalveluiden tärkeä yhteistyökumppani.

Vastuhenkilö

Vapaa-aika sihteeri, puolitetulla työajalla

Muu henkilöstö:

Uimahallin lippukassan hoitaja, osa-aikatyö ja tuntityö

Uimahallin uinninvalvoja, osa-aikatyö ja tuntityö

Liikuntapaikkojen hoito, ulkoistettu

Liikuntaneuvoja, kokoaikainen

Sitovia tavoitteita

6. Monipuolisten liikuntapaikkojen turvaaminen ja tapahtumien toteutus: liikuntatoimi tukee vuosittain urheiluseuroja liikuntatoiminnan järjestämiseksi.
7. Liikuntaneuvonnan käynnistäminen.
8. Henkilöstön hyvinvoinnin edistäminen: Toteutetaan kuukausittain hyvinvointiin liittyvä laadullinen kysely. Seurataan tuloksia ja pohditaan niiden pohjalta yhdessä henkilöstön kanssa toimenpiteitä hyvinvoinnin edistämiseksi. Tehdään näkyväksi myös jokaisen omaa vastuuta hyvinvoinnin edistämässä.

Toteuma

1. Toteutunut. Liikuntatoimen järjestö- ja yhdistysavustukset jaettiin keväällä 2022.
2. Toteutunut. Liikuntaneuvonta käynnistyi alkuvuodesta 2022, ja sitä toteutetaan liikuntaneuvojan työajan puitteissa.
3. Toteutunut osittain. Kysely toteutui alkuvuodesta 2022.

Tunnusluvut ja mittarit

	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Uimahallin kävijät/vuosi	4955 (uimahalli kiinni koronapandemian vuoksi osan vuodesta)	5 912	7000	5631
Uimahallin kustannukset / käynti	18,16	15,21	12,85	15,98

470 LIIKUNTATOIMI				
50 KULTTUURI JA VAPAA-AIKA				
	TP 2021	TA 2022	TP 2022	ero
T U L O T (ulkoiset)	-22 227	-25 000	-19 026	5 974
M E N O T (ulkoiset)	196 104	229 675	228 967	-708
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	173 877	204 675	209 941	5 267
Suunnitelmapoistot	29 151	24 736	24 736	0
Tulot (sisäiset)	-1 835	-2 058	-1 012	1 046
Menot (sisäiset)	44 055	44 403	42 609	-1 795
TOIMINTAKATE (sisäiset)	71 370	67 081	66 332	-749
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	245 248	271 756	276 274	4 517
ASUKASLUKU	3035	2964	2964	
TOIMINTAKATE / ASUKAS	80,80	91,68	93,21	

480 Kirjasto

Toiminnan kuvaus

1. **Kaikille mahdollisuus lukea** - Lukutaito on kansalaistaito. Kirjaston osaajat ja kokoelmat ovat monipuolisen lukemisen ja monilukutaidon edistämistä varten.
2. **Tukea aktiiviseen kansalaisuuteen ja hyvinvointiin** - Kirjasto opastaa tiedonlähteille ja tukee elinikäistä oppimista. Kirjasto ehkäisee syrjäytymistä
3. **Osaamista ja yhteistyötä** - Kirjastossa työskentelee osaava ja osaamistaan kehittävä henkilökunta. Kirjasto toimii valtakunnallisessa ja kansainvälisessä kirjastoverkossa. Kirjasto kehittää toimintaansa yhdessä asiakkaiden kanssa.
4. **Kaikille avoin tila** - Jokainen on tervetullut kirjastoon

Vastuhenkilö

Seija Österberg

Sitovia tavoitteita

1. Henkilöstön hyvinvoinnin edistäminen
Toteutetaan kuukausittain hyvinvointiin liittyvä laadullinen kysely. Seurataan tuloksia ja pohditaan niiden pohjalta yhdessä henkilöstön kanssa toimenpiteitä hyvinvoinnin edistämiseksi. Tehdään näkyväksi myös jokaisen omaa vastuuta hyvinvoinnin edistämisessä.
2. Lainausautomaatin päivittäminen uuteen versioon, joka mahdollistaa mobiililainauksen.
3. Älykkään palautuslaatikon käyttöönotto.

Toteuma :

1. Sivistosastolla tehtiin alkuvuodesta kuukausittain kysely, jonka tulokset koottiin ja toimitettiin esimiehille. Kyselyä ei jatkettu maaliskuun jälkeen.
2. Lainausautomaatin päivitetttiin uuteen versioon helmikuussa 2022.
3. Älykkään palautuslaatikon käyttöönotosta luovuttiin, koska kustannukset olisivat olleet suunniteltua suuremmat.

Tunnusluvut ja mittarit

	Pohjois-Savo								
2954	2021	TP 2019	%	TP 2020	%	TP 2021	%	TP 2022	%
Lainaus	14,54	43056	13,47	33502	10,55	35466	11,62	37001	12,53
Kävijät	7,5	33594	10,51	21415	6,86	23771	7,79	32249	10,92
Lainajat	28,78	973	30,44	848	27,17	789	26	736	24,92

480 Kirjasto				
	TP 2021	TA 2022	TP 2022	ero
T U L O T (ulkoiset)	-9 135	-9 976	-11 150	-1 174
M E N O T (ulkoiset)	218 901	235 736	226 639	-9 097
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	209 767	225 760	215 489	-10 271
Suunnitelmapoistot	29 820	29 820	29 820	0
Tulot (sisäiset)	-26 995	-11 427	-11 879	-452
Menot (sisäiset)	60 398	39 360	44 164	4 803
TOIMINTAKATE (sisäiset)	63 223	57 753	62 105	4 352
	0	0	0	0
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	272 989	283 513	277 594	-5 919
ASUKASLUKU	3035	2964	2964	
TOIMINTAKATE / ASUKAS	89,95	95,65	93,66	

490 Kulttuuritoimi ja viestintä				
Toiminnan kuvaus / palveluajatus				
Kulttuuritoimi tuottaa monipuolisesti kulttuuripalveluja eri ryhmille ja koordinoi ja kehittää kulttuuritoimintaa tavoitteenaan kuntalaisten hyvinvoinnin ja paikallisen identiteetin vahvistaminen sekä Rautalammin vetovoimaisuuden edistäminen.				
Vastuhenkilö				
Kulttuuri- ja viestintäkoordinaattori				
Sitovia tavoitteita				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Varmistaa koordinoimalla ja tuottamalla eri kulttuurimuotojen kokeminen eri väestöryhmille. 2. Tukea ja vahvistaa kolmannen sektorin toimintaa ja yhteistyötä koulutusta, neuvontaa ja yhdessä tekemistä vahvistamalla. 				
Toteuma				
Kulttuuritoimi on tuottanut taidenäyttelyitä sekä eri taiteenalojen kulttuuritapahtumia ostopalveluna, verkostoissa sekä kolmannen sektorin toimijoita tukien eri väestöryhmille.				
Tunnusluvut ja mittarit				
mittari	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Omien ja kumppanien kanssa yhteistyössä järjestettyjen kulttuuritapahtumien lukumäärä	16	21	12	NA
Tapahtumien järjestämiskumppaneiden lukumäärä	25	35	15	NA
taidenäyttelyjen ja vastaavien lukumäärä	4	9	7	10

490 Kulttuuritoimi				
	TP 2021	TA 2022	TP 2022	ero
T U L O T (ulkoiset)	-2 178	0	-740	-740
M E N O T (ulkoiset)	55 098	45 660	48 924	3 265
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	52 921	45 660	48 185	2 525
Menot (sisäiset)	1 007	4 715	3 195	-1 520
TOIMINTAKATE (sisäiset)	1 007	4 715	3 195	-1 520
	0	0	0	0
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	53 928	50 375	51 380	1 006
ASUKASLUKU	3035	2964	2964	
TOIMINTAKATE / ASUKAS	17,77	17,00	17,33	